

AKADEMİK BENLİK KAVRAMI ÖLÇEĞİ (PUANLAMA VE ANALİZ)

GİRİŞ

Öğrenciler ilkokuldan başlayarak yaşamları boyunca ders seçme, okul seçme, meslek seçme veya ders dışı etkinliklerden birine yönelme konularında karar verirler. Verilen bu kararlardan bazıları küçük ve önemsiz görülebilir. Ancak verilen her kararın geleceğimizi olumlu ya da olumsuz olarak belirleyici etkileri vardır. Bu nedenle öğrencilerin doğru ve isabetli karar vermeleri oldukça önemlidir.

Öğrenciler ders, okul ve alan tercih ederken ilgi ve yeteneklerinin ne kadar farkında olurlarsa kararları da o derece doğru olacaktır. Kişinin herhangi bir konuda doğru tercihler yapabilmesi için en başta ne istediğini ve ne gibi imkanlara (yeteneklere, ilgi duyduğu alanlara, mali olanaklara ve çevre desteğine) sahip olduğunu bilmesi gerekmektedir. Bir öğrenci yeteneklerine ilişkin doğru, gerçekçi ve zengin bir benlik kavramına sahip olduğu sürece, ders ve okul seçerken isabetli karar verme olasılığı artmaktadır(okulweb.meb.gov.tr, 2012). Bir kimsenin sahip olduğu bazı özellikleri hakkındaki bilgisi çok açık, kesin ve doğru olabildiği halde; bazı özellikleri hakkındaki bilgisi eksik, bulanık ve hatta yanlış olabilir.

Öğrencinin özellikle karar vereceği konuya ilişkin nitelikleri hakkında doğru ve açık bir bilgiye sahip olması gerekir. Öğrenci kendisiyle ilgili sahip olması gereken doğru bilgilerden ikisi, "benlik" ve "akademik benlik" kavramlarıdır. Öğrencileri tanıma etkinlikleri arasında akademik benliğin belirlenmesi önemli yer tutar. Benlik kavramı zeka, başarı, insan ilişkileri, sosyal beceriler vb. diğer yapılarla da ilişki içinde olmasına rağmen bu yapılardan farklılıklar göstermektedir. Bunlar, sosyal benlik, maddi benlik, manevi benlik, mesleki benlik, gerçek benlik, ideal benlik ve akademik benlik gibi çeşitli başlıklar altında incelenmektedir(Kuzgun, 1996).

Eğitimsel yönlendirme sürecinde en fazla akademik benlik kavramı üzerinde durulmaktadır. Çünkü Akademik benlik, tanımlama ve değerlendirme boyutlarını kapsayan bir kendini algılamadır. Bu algılama, hislerden daha çok davranışlarımızın kendimiz tarafından algılanmasıyla ilgilidir. Akademik benlik kavramı kendini kabul etme, kendini değerli görme veya benlik saygısı olarak adlandırılan yapılardan çok, öz yeterlik veya yeterliliğin algılanmasıyla ilgilidir.

Akademik Benlik Kavramı Ölçeği (ABKÖ), Prof. Dr. Yıldız Kuzgun (1996) tarafından geliştirilmiştir. Bu ölçek Kendini Değerlendirme Envanteri (KDE)'ne oldukça paralel bir yapıda geliştirilmiştir. Öğrencilerin akademik yetenek ve ilgilerini belirlemek amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı (MEB, 1997) tarafından akademik benliğin ölçülmesi önerilmiştir.

Akademik Benlik Kavramı Ölçeği 8.sınıf öğrencilerinin seçeceği lise türü veya mesleki eğitim alanı ve 9. sınıf öğrencilerinin alan, bölüm tercihi yaparken ilgi ve yeteneklerini daha ayrıntılı olarak değerlendirmelerine yardımcı olmak amacıyla hazırlanmıştır. Çağdaş rehberlik hizmetlerinde karar verme sorumluluğu PDR servislerinin de desteği ile bireye aittir. Birey kendini ve çevresindeki olanakları incelemeye teşvik edilmelidir.

Akademik Benlik Kavramı Ölçeği ile bir kimsenin dört yetenek ve on iki ilgi alanına ilişkin benlik kavramları ölçülmektedir.(Tablo1 ve 2)

TABLO 1: ABKÖ YETENEK ALANLARI

DÖRT YETENEK ALANI			
SÖZEL YETENEK	SAYISAL YETENEK	ŞEKİL-UZAY YETENEĞİ	GÖZ-EL KOORDİNASYONU

TABLO 2: ABKÖ İLGİ ALANLARI

İLGİ ALANLARI	ALAN ÖZELLİKLERİ
Fen Bilimleri İlgisi	Fen bilimleri ile ilgili konuları öğrenmeye ve fen konuları üzerinde çalışmaya istekli olma.
Sosyal Bilimler İlgisi	Sosyal bilim alanı ile ilgili konuları öğrenmeye ve bu konular üzerinde çalışmaya istekli olma.
Ziraat İlgisi	Bitki (meyve, sebze, tahıl) ve/veya hayvan yetiştirmekten (üretmekten) hoşlanma.
Mekanik İlgisi	Alet ve makineleri çalıştırmaktan ve onarmaktan hoşlanma.

Devam

İLGİ ALANLARI	ALAN ÖZELLİKLERİ
İkna İlgisi	Duygu ve düşünceleri başkalarına iletmekten ve onları etkilemekten hoşlanma.
Ticaret İlgisi	Mal alıp satmaktan, bu yolla kâr elde etmekten hoşlanma.
İş Ayrıntıları İlgisi	Bir yazının küçük ayrıntılara dikkat edebilme ve hataları düzeltmekten hoşlanma.
Edebiyat İlgisi	Akıcı konuşabilme ve yazabilme, edebi eserleri incelemekten ve edebi eser üretmekten hoşlanma.
Yabancı Dil İlgisi:	Yabancı dil öğrenmeye istekli olma ve öğrenebilme.
Güzel Sanatlar İlgisi: Resim	Resim, heykel, el sanatları vb. sanat ürünleri yaratmaktan, mevcut eserleri incelemekten hoşlanma.
Müzik İlgisi:	Müzik dinlemekten, müzik aleti çalmaktan, müzik parçaları bestelemekten hoşlanma.
Sosyal Yardım İlgisi:	Zayıf ve hasta insanlara yardım etmekten hoşlanma.

Tablo 1 ve 2’de Akademik Benlik Kavramı Ölçeği ile bir kimsenin dört yetenek ve on iki ilgi türleri tanımlanmıştır.

DEĞERLENDİRME İŞLEMİ

Değerlendirme için yapılacak işlemler aşağıda sırasıyla açıklanmıştır:

a. “Akademik Benlik Kavramı Ölçeği” kitapçığının içinde,

1 tane “Cevap Kağıdı”, 1 tane “Akademik Benlik Kavramı Ölçeği Madde Numaraları Listesi” 1 tane “Norm Tablosu”, 1 tane “Profil Tablosu” bulunmaktadır.

b. Önce Akademik Benlik Kavramı Ölçeği ve Cevap Kağıdını alınız. Ölçeği, yönergelere uygun olarak cevaplayınız (aşağıda ayrıntılı açıklama yapılmıştır).

c. Cevaplama işlemi bittikten sonra “Akademik Benlik Kavramı Ölçeği madde Numaraları” listesini açınız. Bu listede maddeler yetenek ve ilgi alanlarına göre gruplanmıştır. Önce sözel yetenek ile ilgili maddelerden başlayarak, sırasıyla maddelere verdiğiniz cevapların sayısal karşılıklarını ait oldukları aralıklara yazınız. Cevapların sayısal karşılıklarının neler olduğu cevap kağıdının üst satırında verilmiştir. Ayrıca, bunların listede nasıl bulunacağı biraz aşağıda daha ayrıntılı olarak bir örnekle açıklanmıştır. Bu açıklamaları okuduktan sonra cevaplarınızın ham puan karşılıklarını listeye yazınız.

d. Her ölçek için toplam puanları elde ettikten sonra, norm tablosunu açınız. Bulduğunuz toplam ham puanların yüzdellik karşılıklarını, yine aşağıda ayrıntılı olarak açıklandığı şekilde tabloda işaretleyiniz.

e. Her ölçek için bulduğunuz yüzdellik puanlarını “Profil Kağıdına” işaretleyiniz.

PUANLAMA

Şimdi, “Akademik Benlik Kavramı Ölçeği Madde Numaraları” başlıklı listeyi alın. Ölçekte yetenek ve ilgi alanlarını yansıtan faaliyetleri ne kadar başarı ile ve ne derece sıklıkla yaptığınızı ya da o işi yapmaktan ne derece hoşlandığınızı soran sorular bulunmaktadır. Sizden istenen, bu soruları dikkatle okuyup, her faaliyeti veya işi ne derece başarı ile yapabildiğinizi veya o işten ne derece hoşlandığınızı cevap kağıdında ilgili sorunun karşısındaki aralığı işaretlemek suretiyle belirtmenizdir.

Cevap kağıdında;

➤ A: Hiç bir zaman = 1

➤ B: Ara sıra = 2

➤ C :Sık sık =3

➤ D:Herzaman=4 anlamında puanlar verilmektedir. Örneğin "Matematik dersinde öğrendiğiniz ilke ve kuralları kullanarak ilk defa karşılaştığınız bir problemi kolaylıkla çözebilir misiniz? Eğer siz, benzerini daha önce görmediğiniz bir problemi hiç çözemiyorsanız, A harfinin, bunu ara sıra başarabiliyorsanız B'nin, böyle problemi sık sık çözebiliyor ama arada bazen başarısız oluyorsanız C'nin, her zaman başarılı iseniz D'nin altındaki aralığı karalayacaksınız.

TABLO 3: AKADEMİK BENLİK KAVRAMI MADDE NUMARALARI CEVAP ANAHTARI

ÖĞRENCİNİN: Tarih: ...../...../ 2 0 . .
Adı ve Soyadı: ..... Sınıf/Şube: ...../..... Okul No:.....

SIRA NO	MADDE NUMARALARI	CEVAPLAR			
		A=1	B=2	C=3	D=4
1	Bir yazı yazarken, bir ödev yaparken, yazım (imla) kurallarına dikkat eder misiniz?	( )	( )	( )	( )
2	Bir hikaye kitabını hızlı ve doğru okuyabilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
3	Çarpım tablosunu, bölme işlemini kolay öğrenebildiniz mi?	( )	( )	( )	( )
4	Birbirine çok benzeyen iki resmin arasındaki küçük farkları hemen görebilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
5	Kelimeleri doğru bir biçimde yazabiliyor ve söyleyebiliyor musunuz?	( )	( )	( )	( )
6	Bir dairenin merkezini doğru bir biçimde tahmin ederek işaretleyebilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
7	İki çizgi arasında çok az bir uzunluk farkı olduğunda, bunu kolaylıkla algılayabilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
8	Bir parçayı bir kere okuduktan sonra hemen özetleyebiliyor musunuz?	( )	( )	( )	( )
9	Dört işlemle akıldan, hızlı problem çözebilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
10	Bir doğru parçasının kaç santimetre olduğunu doğru tahmin edebilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
11	Yeni duyduğunuz kelimelerin anlamlarını öğrenmeye çalışır mısınız?	( )	( )	( )	( )
12	Okuduğunuz bir parçada belirten fikirler arasında ilişki kurabiliyor musunuz?	( )	( )	( )	( )
13	Bir matematik probleminin çözüm yolunu öğrendikten sonra, ona benzer problemleri çözebiliyor musunuz?	( )	( )	( )	( )
14	İlk defa gittiğiniz binada yönünüzü bulabiliyor musunuz?	( )	( )	( )	( )
15	Bir defa başkaları ile birlikte gittiğiniz bir yeri, ikinci defa yalnız başına gittiğinizde, kolaylıkla bulabilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
16	Gelişigüzel parçaları ayrılmış bir şeklin veya cismin parçalarını eski yerlerine kolaylıkla yerleştirebilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
17	Bir makinenin şemasına bakarak makineyi kurabilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
18	Açılmış hali verilen geometrik bir cismin, kapandığı zaman açılacağı şekli göz önünde canlandırabilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
19	Bir konuda edindiğiniz bilgileri, kendi sözcüklerinizle başkalarına aktarabiliyor musunuz?	( )	( )	( )	( )
20	Sizin düzeyinizde bir matematik kitabını okuyarak bir problemin çözüm yolunu bulabiliyor musunuz?	( )	( )	( )	( )
21	Boş zamanlarınızda, zevk için matematik problemleri çözmeye çalışır mısınız?	( )	( )	( )	( )
22	Bir konuyu söz ve yazı ile anlatırken, fikirleri doğru bir sıra ile verebiliyor musunuz?	( )	( )	( )	( )
23	Bir yazıdaki fikir ve ifade hatalarını kolaylıkla görebilir misiniz?	( )	( )	( )	( )

SIRA NO	MADDE NUMARALARI	CEVAPLAR			
		A	B	C	D
24	Boş bir kesme şeker kutusu, kısa kenarlarından kesilip açılınca hangi yüzeyin nereye geleceğini göz önünde canlandırabilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
25	Öğrendiğiniz matematik kurallarına fen bilgisi derslerindeki problemlere uygulayabiliyor musunuz?	( )	( )	( )	( )
26	Bir kağıda, cetvel kullanmadan düzgün paralel çizgiler çizebiliyor musunuz?	( )	( )	( )	( )
27	Karmaşık bir geometrik şeklin, sağa ve sola döndürülmesi ile alacağı durumu göz önünde canlandırabilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
28	Bir problemin, size öğretilen çözüm yollarından farklı çözüm yollarını bulabilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
29	Akıcı bir üslupla güzel yazı (örneğin bir mektup) yazabilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
30	Okuduğunuz bir parçada anlatılan fikirleri bulup özetleyebiliyor musunuz?	( )	( )	( )	( )
31	Sizin düzeyinde, ama daha önce hiç görmediğiniz bir matematik kitabını rahatlıkla okuyabilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
32	Bir evin planına baktığınızda, evin yapılmış halini göz önünde canlandırabilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
33	Bir kağıda çizilen yıldız biçimindeki bir şekli makasla, düzgün bir biçimde kesip çıkarabilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
34	Alet kullanmadan düzgün geometrik şekiller çizebilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
35	Attığınız bir bilyeyi veya bir taşı istediğiniz hedefe gönderebilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
36	Satranç öğrenmek için çaba sarf ediyor musunuz?	( )	( )	( )	( )
37	Fen dersleri ile ilgili konuları kolay öğrenebiliyor musunuz?	( )	( )	( )	( )
38	Desenli kağıtları, şekilleri birbirine tamamlayacak şekilde, yan yana yapıştırabilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
39	Bir aletin (örneğin, saatin) çok küçük bir parçasını (vidasını) yerine kolayca yerleştirebilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
40	Gelecekte kendinizi, laboratuvarında araştırmacı olarak düşlediğiniz oldu mu?	( )	( )	( )	( )
41	Bir kente gittiğinizde, müzeleri, tarihi yerleri gezer misiniz? (gezmek ister misiniz)	( )	( )	( )	( )
42	Çeşitli atasözlerinin ve özdeyişlerin nereden çıktığını araştırmak ister misiniz?	( )	( )	( )	( )
43	İnsanların ne düşündüklerini ve ne hissettiklerini incelemekten hoşlanır mısınız?	( )	( )	( )	( )
44	Fen derslerinde öğrendiğiniz ilke ve kuralları evinizdeki sorunların çözümünde kullanır mısınız?	( )	( )	( )	( )
45	Fen dersleri ile ilgili konularda sınıfta öğretilenlerden daha fazla bilgi edinmek için başka kaynaklara başvurduğunuz oluyor mu?	( )	( )	( )	( )
46	Bir yazıdaki fikir ve ifade hatalarını kolaylıkla görebilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
47	Evcil hayvanların veya bitkilerin gelişmelerini incelemekten hoşlanır mısınız?	( )	( )	( )	( )
48	Yeni öğrendiğiniz yabancı dildeki sözcükleri bir cümlede kullanmaya çalışır mısınız?	( )	( )	( )	( )
49	Fen bilgisi ile ilgili problemleri çözmekten hoşlanır mısınız?	( )	( )	( )	( )
50	Deniz dibindeki hayatı gösteren bir filmi ilgi ve dikkatle izler misiniz?	( )	( )	( )	( )
51	Yabancı dildeki kelimeleri kolaylıkla ezberleyebiliyor musunuz?	( )	( )	( )	( )
52	Evcil hayvanların veya bitkilerin gelişmelerini incelemekten hoşlanır mısınız?	( )	( )	( )	( )

Devam

SIRA NO	MADDE NUMARALARI	CEVAPLAR			
		A	B	C	D
53	Büyük coğrafya keşiflerini anlatan bir televizyon dizisini izlemekten hoşlanır mısınız?	( )	( )	( )	( )
54	Tarih ve coğrafya derslerinde okutulan konuları kolay öğrenebiliyor musunuz?	( )	( )	( )	( )
55	Bilimsel proje sergilerini gezer misiniz? (Gezmek ister misiniz)	( )	( )	( )	( )
56	İnsanların gazetelerde hangi haberleri merakla okuduklarını araştırmak ister misiniz?	( )	( )	( )	( )
57	Tarih romanları okumaktan hoşlanır mısınız?	( )	( )	( )	( )
58	Televizyonda bilimsel buluşları anlatan belgesel programları izler misiniz?	( )	( )	( )	( )
59	Ünlü bilim adamlarının hayatını anlatan televizyon dizilerini izler misiniz?	( )	( )	( )	( )
60	Bir pastayı veya böreği, eşit olarak ve düzgün biçimde kesebilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
61	“Çocuklarda yaratıcılık” başlıklı bir makaleyi okumak ister misiniz?	( )	( )	( )	( )
62	Çevrenizdeki insanların davranışlarının nedenlerini merak edip araştırır mısınız?	( )	( )	( )	( )
63	Uzay araçlarının, roketlerin evrimini gösteren bir sergiyi izlemek ister misiniz?	( )	( )	( )	( )
64	Ünlü toplum liderlerinin hayatını anlatan eserleri okumak veya filmleri izlemek ister misiniz?	( )	( )	( )	( )
65	“İnsan hakları” konulu bir ödev hazırlayıp sınıfta sunmak ister misiniz?	( )	( )	( )	( )
66	Küçük bir deliğe, ince bir çubuğu, deliğin kenarına deşirmeden sokabilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
67	Küçük bir şeklin (örneğin bir çiçek resminin) içini, dışarı taşırmadan sulu boya ile boyayabilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
68	Orta Asya’daki eski uygarlık eserlerini gösteren bir belgesel filmi izlemekten hoşlanır mısınız?	( )	( )	( )	( )
69	Evinizde ipekböceği yetiştirip bakımını üstlenebilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
70	Kapı zili, kilit gibi ev aletlerini onarmaya çalışır mısınız?	( )	( )	( )	( )
71	Tahtadan veya metalden oyuncaklar yapabilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
72	Yeni çiçek türleri yetiştirmeyi denemek ister misiniz?	( )	( )	( )	( )
73	Bir yabancı turistle, bildiğiniz yabancı dille konuşmaya çalışır mısınız?	( )	( )	( )	( )
74	Gelecekte yabancı dilinizi ilerletip o dilde yazılmış dergi ve kitapları okumayı düşünür müsünüz?	( )	( )	( )	( )
75	“Hayvanat bahçesine getirilen hayvanların yeni çevreye uyum sorunları” konulu bir belgesel filmi ilgi ile izler misiniz?	( )	( )	( )	( )
76	Bir çiftliğin yöneticisi olmayı düşünür müsünüz?	( )	( )	( )	( )
77	Yeni öğrendiğiniz yabancı dildeki sözcükleri doğru biçimde söylemeye gayret eder misiniz?	( )	( )	( )	( )
78	Kaliteli meyve yetiştiren bir üretici olmayı düşünür müsünüz?	( )	( )	( )	( )
79	Bir aleti parçalara ayırıp tekrar birleştirebilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
80	Evcil hayvanların hangi koşullarda ve ortamda daha iyi geliştiklerini incelemekten hoşlanır mısınız?	( )	( )	( )	( )

SIRA NO	MADDE NUMARALARI	CEVAPLAR			
		A	B	C	D
81	Yeni bir alet veya makine ile karşılaştığınızda, hemen onun nasıl çalıştığını öğrenmeye çalışır mısınız?	( )	( )	( )	( )
82	Evde bir hayvan (kuş) besler, bakımını yapar mısınız?	( )	( )	( )	( )
83	Saksıda ve bahçede çiçek yetiştirip bakımını üstlenir misiniz?	( )	( )	( )	( )
84	Elektrikli aletlerin nasıl işlediklerini inceler misiniz?	( )	( )	( )	( )
85	Havuzlarda balık üretme yöntemlerini gösteren bir filmi ilgi ile izler misiniz?	( )	( )	( )	( )
86	Her türlü araç ve gereç sağlansa, bir kafes yapmayı dener misiniz?	( )	( )	( )	( )
87	İnanç ve düşüncelerinizi başkalarına kolaylıkla aktarabilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
88	Tartışmalarda güçlü kanıtlar bularak, görüşünüzü karşınzdakilere kabul ettirebilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
89	Belleğiniz kuvvetli midir?	( )	( )	( )	( )
90	İnsanların daha çok hangi malları almak istediklerini öğrenmeye çalışır mısınız?	( )	( )	( )	( )
91	Model uçak yapmaya çalışır mısınız?	( )	( )	( )	( )
92	Arkadaşlarınız arasındaki çatışmaların çözümünde arabuluculuk yapar mısınız?	( )	( )	( )	( )
93	Bir yazıdaki hataları düzeltmekten, bir hesabı kontrol etmekten hoşlanır mısınız?	( )	( )	( )	( )
94	Yaptığınız herhangi bir işin temiz ve özenli olması için gereken özeni gösterir misiniz?	( )	( )	( )	( )
95	Bir makinenin, örneğin bir elektrik motorunun, evrimini gösteren bir sergiyi gezmek ister misiniz?	( )	( )	( )	( )
96	Çevrenizde "Hazırcevap" bir kişi olarak tanınır mısınız?	( )	( )	( )	( )
97	Okul kantini ya da kooperatifini yönetmek ister misiniz?	( )	( )	( )	( )
98	Bir işin ince ayrıntıları ile uğraşır mısınız?	( )	( )	( )	( )
99	Paranızı nerelerde harcadığının kaydını tutar mısınız?	( )	( )	( )	( )
100	Anılarınızı yazar mısınız?	( )	( )	( )	( )
101	Yaz aylarında bir dükkanda ya da ticarethanede çalışmak ister misiniz?	( )	( )	( )	( )
102	Derslerinize günün gününe çalışır mısınız?	( )	( )	( )	( )
103	Okulda şiiir okuma yarışmaları düzenleyen bir grubun üyesi olmak ister misiniz?	( )	( )	( )	( )
104	Mektuplarınızı eski okul karnelerinizi tarih sırasına koyup saklar mısınız?	( )	( )	( )	( )
105	Aldığınız her şeyin ya da yaptığınız her işin düzenli bir biçimde kaydını tutar mısınız?	( )	( )	( )	( )
106	Yabancı dil kurslarına gitmek ister misiniz?	( )	( )	( )	( )
107	Bir makinenin çalışmasını geliştirici yöntemler düşünür müsünüz?	( )	( )	( )	( )
108	Söz ve davranışlarınızın başkaları üzerindeki etkilerini öğrenmeye çalışır mısınız?	( )	( )	( )	( )
109	Konuşurken çevrenizdeki insanların ilgisini çekebilir ve görüşlerinizi onlara kabul ettirebilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
110	Televizyondaki reklamların daha iyi nasıl yapılabileceği üzerinde araştırma yapan bir grubun içinde yer almak ister misiniz?	( )	( )	( )	( )

SIRA NO	MADDE NUMARALARI	CEVAPLAR			
		A	B	C	D
111	Evleri dolaşıp bir malın tanıtımını yapmaktan hoşlanır mısınız?	( )	( )	( )	( )
112	Ödevlerinizi zamanında ve düzgün biçimde yapar mısınız?	( )	( )	( )	( )
113	Televizyonda veya radyoda şiir saatlerini izler misiniz?	( )	( )	( )	( )
114	Kendini gelecekte bir yazar olarak düşlediğiniz olur mu?	( )	( )	( )	( )
115	Yaptığınız her hangi bir şeyi özenle süsler misiniz?	( )	( )	( )	( )
116	Küçük hikayeler yazmayı dener misiniz?	( )	( )	( )	( )
117	Ünlü sanatçıların, ressamaların hayatını merak eder misiniz?	( )	( )	( )	( )
118	Çevrenizdeki çeşitli makinelerin bakımını yapar, onları bozmadan kullanabilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
119	Sizin gibi düşünmeyen insanları ikna etmek için uzun tartışmalara girer misiniz?	( )	( )	( )	( )
120	Çevrenizdeki eşyaların, ürünlerin, satılsalar kaç lira edeceklerini düşünür müsünüz?	( )	( )	( )	( )
121	Eşyalarınızı yerli yerine koyar, çevrenizi düzenli tutar mısınız?	( )	( )	( )	( )
122	Bir malı satmak için neler yapmak gerektiğini öğreten bir kursa katılmak ister misiniz?	( )	( )	( )	( )
123	Gazete, boş şişe gibi kullanılmış şeyleri satarak para kazanmayı düşünür müsünüz?	( )	( )	( )	( )
124	Yabancı dilde şarkı söylemeye özenir misiniz?	( )	( )	( )	( )
125	Mektupları zamanında cevaplandırır mısınız?	( )	( )	( )	( )
126	Bir şeyi satın alacağınız zaman çeşitli dükkanları dolaşıp fiyatları karşılaştırarak gereğini duyar mısınız?	( )	( )	( )	( )
127	Bir aleti, tarifesine ve şemasına bakarak çalıştırabilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
128	Güzel konuşma ve başkalarını ikna edebilme gücünü geliştirici kurslara katılmak ister misiniz?	( )	( )	( )	( )
129	Arkadaşlarınıza çiklet, çikolata, bilye vb. şeyler sattınız mı?	( )	( )	( )	( )
130	Gelecekte kendinizi bir tüccar olarak düşlediğiniz olur mu?	( )	( )	( )	( )
131	Roman, hikaye veya şiir okur musunuz?	( )	( )	( )	( )
132	Boş vakitlerinizde çiçek, nakış, resim, heykel vb. yapar mısınız?	( )	( )	( )	( )
133	Radyo ve televizyonda müzik programlarını isler misiniz?	( )	( )	( )	( )
134	Müzik yarışmalarına katılmak ister misiniz?	( )	( )	( )	( )
135	Televizyonda resim sanatı ile ilgili haberleri ilgi ile izler misiniz?	( )	( )	( )	( )
136	Gittiğiniz bir kentte sanat galerilerini, resim sergilerini gezmek ister misiniz?	( )	( )	( )	( )
137	Ağlayan bir çocuğu oyalayabilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
138	Yaşlılar yurdunda eğlence günleri düzenlemekten hoşlanır mısınız?	( )	( )	( )	( )
139	Başkalarına kişisel sorunların çözümünde yardımcı olabiliyor musunuz?	( )	( )	( )	( )
140	Çocuk gürültüsüne katlanabilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
141	Belli bir anda pek çok şeye birden dikkat edebilir misiniz?	( )	( )	( )	( )

devam

SIRA NO	MADDE NUMARALARI	CEVAPLAR			
		A	B	C	D
142	Kompozisyon derslerinde başarılı mısınız?	( )	( )	( )	( )
143	Okul gazetesine yazı yazar mısınız? (Yazmak ister misiniz?)	( )	( )	( )	( )
144	Müzik dersleri alıyor musunuz veya almak ister misiniz?	( )	( )	( )	( )
145	Bir müzik aleti çalar mısınız?	( )	( )	( )	( )
146	Bir hastaya bakabilir, ilaçlarını zamanında verebilir misiniz?	( )	( )	( )	( )
147	Resim ve mimarlık sanatının gelişimini anlatan bir kitabı zevkle okur musunuz?	( )	( )	( )	( )
148	Bir hastanede, yaz aylarında gönüllü olarak çalışmak ister misiniz?	( )	( )	( )	( )
149	Boş vakitlerinizi resim veya el işleri yaparak geçirmeye çalışır mısınız?	( )	( )	( )	( )
150	Konuştuğunuz zaman kendinizi çevrenizdeki insanlara dinletebiliyor musunuz?	( )	( )	( )	( )
151	Karşınızdaki insanların ne düşündükleri ve ne hissettiklerini anlayabilir misiniz.	( )	( )	( )	( )
152	Müzik aletleri sergisini gezmek ister misiniz?	( )	( )	( )	( )
153	Çeşitli ülkelerin halk şarkılarını tanıtan bir program izler misiniz?	( )	( )	( )	( )
154	Hastalar ve yaşlılara kitap okumaktan hoşlanır mısınız?	( )	( )	( )	( )
155	Küçük çocuklara oyun öğretmekten, onlara şarkı söylemekten hoşlanır mısınız?	( )	( )	( )	( )
156	İmkanlarınız ölçüsünde konserlere gitmeye çalışır mısınız?	( )	( )	( )	( )
157	Yabancı dil dersinde başarılı mısınız?	( )	( )	( )	( )
158	Ayakta ve hareketli olarak çalışmaktan hoşlanır mısınız?	( )	( )	( )	( )
159	Ufak tefek besteler yapmaya çalışır mısınız?	( )	( )	( )	( )
160	Bir evi ya da salonu süslemekten hoşlanır mısınız?	( )	( )	( )	( )
161	Başkalarına dinletecek düzeyde bir müzik aleti çalıyor musunuz?	( )	( )	( )	( )
162	Odanızı, yaptığınız resim veya el işleri ile süsler misiniz?	( )	( )	( )	( )
163	El sanatları ya da resim kurslarına gitmek ister misiniz?	( )	( )	( )	( )
164	Yeni duyduğunuz bir müzik parçasını çalmaya veya söylemeye çalışır mısınız?	( )	( )	( )	( )
165	Gazete ve dergilerdeki edebiyat sütunlarını okur musunuz?	( )	( )	( )	( )
166	Okul kitaplığına gider ve kitap alır mısınız?	( )	( )	( )	( )
167	Dilbilgisi kurallarını öğrenip uygulayabiliyor musunuz?	( )	( )	( )	( )
168	Görüşlerinize karşı çıktığında bunu soğukkanlılıkla karşılar mısınız?	( )	( )	( )	( )
169	Açık havada çalışmaktan hoşlanır mısınız?	( )	( )	( )	( )
170	Gelecekte kendinizi çeşitli dillerin yapı ve özellikleri üzerinde çalışan bir araştırmacı olarak düşünebilir misiniz?	( )	( )	( )	( )

Cevaplama işlemi bittikten sonra tablo 3'te yer alan 170 madde için verdiğiniz cevapların sayısal karşılıklarını önce YETENEKLER sonra da İLGİLER (tablo 4) bölümünde her numaranın sağındaki parantezin içine yazınız. Örneğin eğer 40 numaralı soruya tablo 3'te 3 puan vermişseniz yetenekler bölümünde (tablo 4) 40 numaralı soruyu (3) şeklinde işaretleyiniz. Aynı yöntemle 170 soruyu cevapladıktan sonra her bölüm ile ilgili sayısal değerleri toplayarak her bölümün altında T ( ) bölümüne yazınız.

Tablo 4: AKADEMİK BENLİK KAVRAMI ÖLÇEĞİ MADDE NUMARALARI

YETENEKLER											
				SÖZEL	SAYISAL	ŞEKİL- UZAY	GÖZ-EL KOORD.				
				1 ( )	3 ( )	4 ( )	27 ( )				
				2 ( )	9 ( )	6 ( )	34 ( )				
				5 ( )	13 ( )	7 ( )	35 ( )				
				8 ( )	20 ( )	10 ( )	36 ( )				
				11 ( )	21 ( )	14 ( )	39 ( )				
				12 ( )	23 ( )	15 ( )	40 ( )				
				19 ( )	26 ( )	16 ( )	52 ( )				
				22 ( )	29 ( )	17 ( )	60 ( )				
				24 ( )	32 ( )	18 ( )	66 ( )				
				30 ( )		25 ( )	67 ( )				
				31 ( )		28 ( )					
				167 ( )		33 ( )					
				T ( )	T ( )	T ( )	T ( )				
İLGİLER											
FEN BİLİM- LERİ	SOSYAL BİLİM- LER	İKNA	YABANCI DİL	TİCARET	ZİRAAT	MEKANİK	İŞ AYRINTI LARI	EDEBİYAT	SANAT	MÜZİK	SOSYAL YARDIM
38 ( )	42 ( )	87 ( )	48 ( )	90 ( )	69 ( )	70 ( )	93 ( )	100 ( )	115 ( )	133 ( )	137 ( )
41 ( )	43 ( )	88 ( )	51 ( )	97 ( )	72 ( )	71 ( )	94 ( )	103 ( )	117 ( )	134 ( )	138 ( )
45 ( )	44 ( )	92 ( )	73 ( )	101 ( )	75 ( )	79 ( )	98 ( )	113 ( )	132 ( )	144 ( )	139 ( )
46 ( )	53 ( )	96 ( )	74 ( )	110 ( )	76 ( )	81 ( )	99 ( )	114 ( )	135 ( )	145 ( )	140 ( )
49 ( )	54 ( )	108 ( )	77 ( )	111 ( )	78 ( )	84 ( )	102 ( )	116 ( )	136 ( )	152 ( )	141 ( )
50 ( )	56 ( )	109 ( )	89 ( )	120 ( )	80 ( )	86 ( )	104 ( )	131 ( )	147 ( )	153 ( )	146 ( )
55 ( )	57 ( )	119 ( )	106 ( )	122 ( )	82 ( )	91 ( )	105 ( )	142 ( )	149 ( )	156 ( )	148 ( )
58 ( )	61 ( )	128 ( )	124 ( )	123 ( )	83 ( )	95 ( )	112 ( )	143 ( )	160 ( )	159 ( )	151 ( )
59 ( )	62 ( )	150 ( )	157 ( )	126 ( )	85 ( )	107 ( )	121 ( )	165 ( )	162 ( )	161 ( )	154 ( )
63 ( )	64 ( )	151 ( )	170 ( )	129 ( )	169 ( )	118 ( )	125 ( )	166 ( )	163 ( )	164 ( )	155 ( )
	65 ( )	168 ( )		130 ( )		127 ( )		167 ( )			158 ( )
	68 ( )										
T ( )	T ( )	T ( )	T ( )	T ( )	T ( )	T ( )	T ( )	T ( )	T ( )	T ( )	T ( )

Şimdi norm tablosunu açınız(tablo 5). Sayfanın en başında 44'ten 10'a kadar sıralanmış sayılar göreceksiniz. Bu sayılar, ölçekten her bir kişilik boyutu için alınabilecek toplam puanları göstermektedir. Bundan sonra sırayla yetenekler ve ilgiler ile ilgili yüzdelerlik puanlar verilmektedir. Yüzdelerlik puanlar, bu ölçeği daha önce yanıtlamış 1142 orta okul öğrencisinin yetenek ve ilgi alanlarının her birinden aldığı puanları göstermektedir.

Siz, almış olduğunuz ham puanları, bu grubun puanlarıyla karşılaştırarak, 1142 kişilik bir grup içindeki yerinizi görebileceksiniz. Örneğin, sözel yeteneğe ait 12 maddeden toplam 29 puan almışsanız, bunun yüzdelerlik karşılığı 35'tir. Bu sözel yetenek bakımından grubun %34'ünden daha iyi, %65'inden daha geri durumdasınız demektir.

Yüzdelerlik puanlarınızı bulmak için önce, sözel yetenek alt testinde aldığınız toplam puan değerini yüzdelerlik tabloda "ham puan" başlığı altında verilen sayılar arasında bulunuz(tablo 4). Ondan sonra bundan "sözel yetenek" sütunundaki yüzdelerlik karşılığını bulup, yuvarlak içine alınız. Daha sonra "sayısal yetenek" sütunundaki yüzdelerlik karşılığını bir yuvarlak içine alınız ve bu işlemi bütün puanlarınız için yapınız.

TABLO 5: AKADEMİK BENLİK KAVRAMI ÖLÇEĞİ NORM TABLOSU(KIZ-ERKEK GENEL GRUBUN YETENEK, İLGİ VE DEĞER HAM PUANLARININ YÜZDELİK KARŞILIKLARI)

HAM PUAN	SÖZEL	SAYISAL	ŞEKİL- UZAY	GÖZ-EL KOORD.	FEN BİL.	SASYOL BİL.	İKNA	Y. DİL	TİCARET	ZİRAAT	MEKANİK	İŞ AYRINTI	EDEBİYAT	SANAT	MÜZİK	SOSYAL YARD.	HAM PUAN
44	99.9					99.9	99.9				99.9		99.9			99.9	44
43	99.1					99.4	99.1				97.0		99.8			99.4	43
42	98.1					98.7	98.3				95.7		99.7			99.1	42
41	96.5					98.2	97.2				93.3		99.2			98.1	41
40	94.8	99.9	99.9	99.9	99.9	96.7	95.7	99.9		99.9	90.0	99.9	98.7	99.9	99.9	97.0	40
39	91.4	99.8	99.6	99.4	99.9	94.8	92.6	99.2	99.9	99.3	86.6	99.6	97.8	99.3	99.3	94.6	39
38	88.4	99.3	99.1	98.7	99.5	92.2	89.6	98.5	99.7	98.6	83.7	98.7	97.0	98.8	98.8	91.6	38
37	84.6	98.6	98.0	96.5	98.2	98.3	86.1	96.0	99.5	97.2	80.5	97.7	96.3	97.8	97.1	88.7	37
36	80.5	97.0	96.0	95.0	96.8	85.5	81.5	93.5	99.2	95.8	78.1	95.1	95.2	96.7	95.8	85.4	36
35	74.8	95.0	92.8	91.5	94.5	82.2	76.7	90.5	98.8	93.9	73.6	92.2	93.7	94.9	93.6	80.2	35
34	68.2	89.8	89.7	86.6	92.0	77.4	70.8	86.5	98.3	91.0	69.7	89.3	90.6	92.2	91.7	75.9	34
33	62.9	89.0	84.6	82.1	88.6	72.4	64.9	80.8	96.8	87.5	64.1	84.5	88.0	89.7	89.3	74.3	33
32	59.9	86.5	78.6	75.7	85.2	65.2	60.2	73.9	95.6	83.7	58.8	80.4	85.4	86.3	86.5	65.4	32
31	47.4	82.5	71.4	68.9	80.6	59.2	53.0	68.6	94.3	79.5	54.2	74.6	84.2	83.2	82.3	59.8	31
30	41.5	77.0	64.7	60.8	75.9	52.9	47.9	62.5	92.1	74.0	49.9	69.4	78.8	79.0	77.5	54.7	30
29	35.0	71.6	58.7	52.7	70.2	47.2	41.0	55.7	89.3	69.9	45.5	62.8	73.9	74.6	73.1	49.9	29
28	28.7	66.5	52.0	45.3	63.3	40.9	33.5	49.1	87.2	63.0	41.0	55.0	68.4	70.2	67.2	43.0	28
27	22.5	60.1	45.4	37.9	57.9	34.4	26.7	43.7	83.4	58.1	36.2	47.4	62.7	64.8	62.0	36.5	27
26	17.3	54.1	38.7	31.6	50.2	28.1	21.6	37.6	78.6	53.0	32.8	40.8	58.3	60.2	56.6	30.1	26
25	12.0	46.5	31.6	25.4	42.4	22.1	17.1	31.6	74.2	45.7	28.2	33.7	53.8	55.9	50.5	25.0	25
24	8.2	40.8	24.1	18.7	35.8	17.9	12.9	25.9	68.6	39.7	25.8	27.1	46.5	50.4	45.1	20.8	24
23	5.4	35.1	17.9	14.0	30.7	14.6	9.8	21.3	62.0	33.4	19.5	21.5	41.0	45.7	39.0	16.3	23
22	3.2	29.2	12.9	9.9	25.1	11.2	7.2	16.9	57.0	28.2	16.2	16.5	34.4	39.1	34.0	12.2	22
21	1.7	25.7	9.4	7.0	19.1	8.4	5.2	12.9	51.2	23.6	13.1	12.6	29.6	33.8	28.7	9.0	21
20	1.2	18.2	5.9	4.8	14.8	6.2	3.1	10.9	44.7	19.2	9.7	9.0	24.4	28.9	23.7	6.6	20
19	0.7	14.1	3.9	3.1	10.8	4.3	1.8	8.3	38.8	15.2	7.5	5.7	20.0	25.3	19.1	4.9	19
18	0.5	10.9	2.8	1.7	7.8	2.8	1.1	5.6	32.0	11.9	5.6	4.2	16.1	21.3	15.3	3.4	18
17	0.5	7.3	1.8	0.7	5.3	1.9	0.8	4.4	26.1	9.1	4.2	2.7	12.1	17.5	11.9	2.1	17
16	0.1	4.7	0.7	0.3	3.7	1.2	0.5	2.3	20.4	6.0	3.0	2.0	9.0	13.9	9.6	1.5	16
15		2.9	0.5	0.1	2.0	0.5	0.3	1.5	16.1	4.6	1.7	1.3	6.0	11.2	6.9	1.0	15
14		1.6	0.2		1.1	0.4	0.3	1.5	11.2	3.3	1.2	0.7	3.9	7.7	4.3	0.8	14
13		1.0	0.1		0.3	0.1	0.2	0.3	7.6	2.2	0.7	0.3	2.1	5.4	2.9	0.7	13
12		0.5					0.1		4.7	1.0	0.7	0.1	1.0	3.5	1.9	0.6	12
11		0.2							2.8	0.3	0.2		0.3	1.6	1.4	0.5	11
10									1.3				0.2	0.9	1.0	0.5	10

YÜZDELİK PUANLARIN PROFİL KAĞIDINA İŞLENMESİ

Şimdi de profil kağıdını alınız(tablo 6). Profil kağıdının, sağında ve solunda çerçevenin dışında çizgi ile işaretlenmiş ve her 10 çizgide bir rakamlar yazılmış, sıfırdan 100'e kadar sayılara bakınız. Yüzde basamağı denilen bu dizi içinde her bir özellik için aldığınız yüzdelik puanı bulup ait olduğu sütuna bir (X) işareti koyunuz. Örneğin, sözel yetenekte yüzdelik puanınız 15 ise yüzde basamağı 15'i bulunuz. Bu, 10 ile 20 arasında biraz daha uzun çizgi ile gösterilen yerdedir. Bu çizginin üzerine gelecek şekilde cetvelinizi yatay olarak tutunuz ve sözel yetenek sütununda bu hizaya bir çarpı (X) işareti koyunuz. Diğer özellikler için de aynı işaretleri yapınız ve daha sonra bu çarpı işaretlerini düz çizgilerle birleştiriniz.

Profiliniz sizin güçlü ve zayıf olduğunuz yönlerinizi açık bir şekilde görmeyi sağlar. Yetenek ve ilgileri ayrılmış bir kimsenin profilinde yukarı ve aşağı doğru sivrilikler görülür. Örneğin, ilgilere ait profilde en yüksek, puanlar kişinin hoşlandığı alanları gösterirken en düşük puanlar da katıyen istemediği alanlar hakkında fikir verir. Yüzdelik puanlar yorumlanırken genellikle yüzde 75'inci puanın üzerinde ve yüzde 25'inci puanın altında kalanlar üzerinde durulur. Profilinde böyle puanları olan kimselerin hedeflerini belirlemeleri oldukça kolay olur. Özellikleri yeterince ayrılmamış olanlar, yani yüzdelik puanları, 25 ile 75 arasında yer alan kimseler belli bir alanı seçme konusunda karar vermede güçlük çekebilirler.

TABLO 6: AKADEMİK BENLİK KAVRAMI ÖLÇEĞİ (ABKÖ) – PROFİL

	YETENEKLER				İLGİLER												
	SÖZEL	SAYISAL	ŞEKİL-UZAY	GÖZ-EL KOORD.	FEN BİLİMLERİ	SOSYAL BİLİMLER	İKNA	Y.DİL	TİCARET	ZİRAAT	MEKANİK	İŞ AYRINTILARI	EDEBİYAT	SANAT	MÜZİK		SOSYAL YARD.
100																	100
Yüzde Basamağı																	Yüzde Basamağı
90																	90
80																	80
70																	70
60																	60
50																	50
40																	40
30																	30
20																	20
10																	10

Daha önce de belirtildiği üzere PROFİLİNİZ sizin güçlü ve zayıf olduğunuz yönlerinizi açık bir şekilde görmenizi sağlar. Yetenek ve ilgileri ayrıışmış bir kimsenin profilinde yukarı ve aşağı doğru sivrilikler görülür. Örneğin, ilgilere ait profilde en yüksek puanlar kişinin hoşlandığı alanları gösterirken en düşük puanlar da katiyen istemediği alanlar hakkında fikir verir.

Yüzdeler puanlar yorumlanırken genellikle yüzde 75'inci puanın üzerinde ve yüzde 25'inci puanın altında kalanlar üzerinde durulur. Profilinde böyle puanları olan kimselerin hedeflerini belirlemeleri oldukça kolay olur. Özellikleri yeterince ayrıışmamış olanlar, yani yüzdeler puanları, 25 ile 75 arasında yer alan kimseler belli bir alanı seçme konusunda karar vermede güçlük çekebilirler.

